

Posudek na diplomovou práci Daniely Zavacké
„Literární obraz Pekingu v autobiograficky laděných prózách
čínského spisovatele Xiao Qiana“

Posuzovaná práce se zaměřuje na povídky a vzpomínkové či esejistické prózy moderního čínského spisovatele, novináře a překladatele, Xiao Qiana (1910-1999). Diplomantka si za pramen volí soubor spisovatelových textů z různých období, přičemž hlavním kritériem výběru je výraznější přítomnost zobrazení Pekingu, případně vyprávění příběhů a dějů, které jsou zasazeny do specifického pekingského prostředí.

Cílem práce je uceleně představit takto zvolený aspekt tvorby spisovatele, který je prakticky neznám běžnému čtenáři mimo Čínu a jehož dílo nebylo dosud zevrubněji studováno nejen u nás ale ani ve světě. Pro českého čtenáře je důležité vyzdvihnout zejména Xiao Qianovu překladatelskou činnost, vedle překladů děl významných světových autorů (Shakespeare, James Joyce, Henrik Ibsen, Stephen Leacock) pořídil (přes angličtinu) první čínský překlad Haškových *Osudů dobrého vojáka Švejka* (1956).

Práce je velmi dobře rozvržena. Ve své úvodní části přehledně a v dostatečném rozsahu představuje život a dílo Xiao Qiana v příslušných literárněhistorických souvislostech. Samostatná kapitola je vyhrazena Pekingu v čínské literatuře 20. století. V ní jsou představeni autoři, jejichž literární dílo bývá s pekingským prostředím a kulturou nejčastěji spojováno, a Peking je v této souvislosti charakterizován jako specifický literární časoprostor (zejména v opozici k venkovu a k Šanghaji).

Analytickou část práce představuje kapitola čtvrtá, sledující literární obraz Pekingu v Xiao Qianově povídkové tvorbě, a kapitola pátá, mapující ztvárnění Pekingu ve vzpomínkových a esejistických prózách. Diplomantka se v podkapitolách obou analytických kapitol zevrubně zabývá jednotlivými dílčími aspekty Xiao Qianova literárního obrazu Pekingu.

Výsledky pozorné a kritické četby poměrně rozsáhlého souboru textů, z nichž pouze menší část byla přeložena do angličtiny či jiných světových jazyků, jsou jednoznačně uspokojivé. Diplomantce se daří pojmenovat všechny hlavní podoby Xiao Qianova „literárního“ Pekingu. Cenným přínosem práce je mimo jiné zevrubné představení zaujetí, s nímž se spisovatel znovu a znovu pokoušel zachytit „esenci“ pekingského pouličního života, které je jedním z důležitých sjednocujících prvků spisovatelovy tvorby z různých období. Přínosem posuzované práce je rovněž pozornost, kterou diplomantka věnuje vzájemné provázanosti některých spisovatelových děl či přítomnosti odkazů na díla jiných autorů.

Diplomantčin přístup k hledání a představování literárního ztvárnění Pekingu jako místa je opřen o obeznamenost s relevantními teoretickými a literárněhistorickými pracemi

(Hodrová, Malura a Tomášek, Zhang Yingjin, Song Weijie). Diplomantka případně předznamenává, že Xiao Qian nejčastěji svět Pekingu „ustavuje skrze pozorování“. Důležitost tohoto, případně dalších přístupů (představení, evokace, inscenace, vymezení, signalizace... prostoru), dokládá řada nálezů prezentovaných v analytické části práce. Je jen škoda, že relevance jednotlivých modů ztvárnění prostředí není explicitněji diskutována v analytických pasážích a následně zhodnocena v závěrečném shrnutí.

Posuzovaná práce má celkově vysokou úroveň jazykovou i stylistickou a její kvalitu nesnižují zásadnější nedostatky formálního rázu. Pochvalu si v neposlední řadě zaslouží velmi zdařilé překlady diskutovaných pasáží spisovatelových děl.

Práci Daniely Zavacké doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení známkou „výborně“.

V Praze 25. ledna 2024

Mgr. Dušan Andrš, Ph.D.

(vedoucí práce)